

Veiligheid op bestaand spoor in geding door goederentreinen met gevaarlijke stoffen

RONA, Regionaal Overleg Noordelijke Aftakking opgericht 1994, is een vereniging met als leden een twintigtal belangengroeperingen van bewoners langs het spoor tussen Elst en Oldenzaal, en heeft daarnaast nog sympathisanten en donateurs.

Primair staat RONA voor het belang van de burgers, en vertegenwoordigt daarmee meer dan 200.000 inwoners in Oost-Nederland daar waar het gaat om overlast van het spoor.

Een van haar doelstellingen is veiligheidsrisico's door spoortransport van gevaarlijke stoffen te beperken.

RONA heeft een kritische opstelling ten aanzien van aanpassing van bestaand spoor voor extra goederenvervoer.

Bestaand spoor is destijds (in de 19^e eeuw) niet gebouwd voor de hoge belasting van modern goederenvervoer, gaat dwars door steden en woonkernen, ligt veelal op spoordijken en heeft afwijkende elektrificatie.

Bij een calamiteit op het bestaande spoor komen de Veiligheidsregio's voor grote problemen te staan.

Vervoer van gevaarlijk stoffen in combinatie met reizigersvervoer geeft onnodige veiligheidsrisico's voor burgers. Ruimte langs het spoor voor voorzieningen zoals voor incidentbestrijding ontbreekt.

Het vervoer van gevaarlijke stoffen, geregeld in Wet Basisnet spoor, is direct van invloed op het groepsrisico. Het toegestane aantal treinen met gevaarlijke stoffen over de Twentelijn werd in 2015 met 1700% zwaar overschreden en de informatie hieromtrent is gebrekkig. Dit zal voor het jaar 2016 door de langdurige Betuweroute omleidingen vanwege aanleg van het Derdespoor in Duitsland allen maar toenemen.

Toezicht op het opereren volgens de regelgeving voor wat betreft overschrijding van het aantal treinen met gevaarlijke stoffen blijkt volstrekt ontoereikend.

Van de aangemelde ketelwagens met gevaarlijke stoffen blijkt dat 40% van de ladingregistratie in WLIS verkeerd is geregistreerd. Deze cijfers komen uit de brief van staatssecretaris Dijkzema aan de Tweede Kamer op 26 mei 2016.

Niet alleen toezicht is ontoereikend, ook handhaving ontbreekt!

Juist voor een adequaat plan van aanpak door de Veiligheidsregio's bij een incident is de juiste informatie van levensbelang. Immers, moet men ontruimen vanwege een explosieve stof? Of sommeren binnen te blijven en ramen, deuren en ventilatieopeningen te sluiten bij een giftige stof? Die beslissing moet binnen zeer korte tijd genomen worden!

De rol van Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT).

Ook de technische staat van de goederenwagens laat soms te wensen over en is dan een extra risico factor.

Bijvoorbeeld bij de ontsporing in Borne d.d. 6 november 2013 bleek de oorzaak van de ontsporing een defecte wielband te zijn. Vanaf 2011 liet de ontspoorde goederenwagon zeer frequent een significant afwijkende wielkwaliteit zien in het Quo Vadis systeem van ProRail. Daarnaast was het toelatingscertificaat van de wagon sinds 30 november 2007 verlopen. Bron: onderzoeksrapport ILT d.d. 25 september 2014 op blz. 27.

Staatssecretaris Mansveld in de Kamer op 27 november 2014 blz. 39: De ILT is een toezichthouder die handhaaft, maar is geen politieagent. De ILT kan maatregelen nemen. Ze hoort van de organisaties hoe die het signaal oppakken en kan vervolgens ingrijpen. Ze kan de certificering intrekken.

Staatssecretaris Mansveld heeft de Tweede Kamer hiermee onjuist geïnformeerd. De ILT is wel degelijk belast met hetzelfde takenpakket als een politieagent. Dat is namelijk geregeld in de Wet Bijzondere Opsporingsdiensten van 29 mei 2006.

Bij besluit van 21 augustus 2012 (kenmerk 291816) heeft de minister van Veiligheid en Justitie opsporingsambtenaren tot hulpofficier van justitie aangewezen bij de ILT/IOD (Inspectie voor Leefomgeving en Transport, Inlichtingen- en Opsporingsdienst).

Toch blijkt in de praktijk die handhaving helaas steeds te ontbreken.

In het verleden heeft professor Pieter van Vollenhoven in een Zembla uitzending op 8 februari 2002 en in een uitzending van Netwerk op 24 mei 2004 al zijn commentaar gegeven op het goederenvervoer en zijn bezorgdheid geuit omtrent veiligheid op het spoor.....

Tijdens een interview met [radio 4](#) op 12 september 2016 zegt hij o.a.:

“Veiligheid is een kerntaak van de overheid, de overheid heeft de regie maar is een slecht regisseur, opsporing ontbreekt.”

Deze woorden zijn RONA al jaren uit het hart gegrepen, en heeft daarom in maart 2014 een [Brandbrief](#) opgesteld welke ook officieel aan de Eerste Kamer is aangeboden.

Veiligheid en bescherming van burgers is een kerntaak van de overheid!?

“Kans op een ramp is een sluipend proces”

Aldus Ben Ale, scheidend hoogleraar veiligheid en rampenbestrijding aan TU-Delft, in een [interview](#) in de SC van 29 november 2012.

RONA november 2016: Is het wachten op de grote klap?